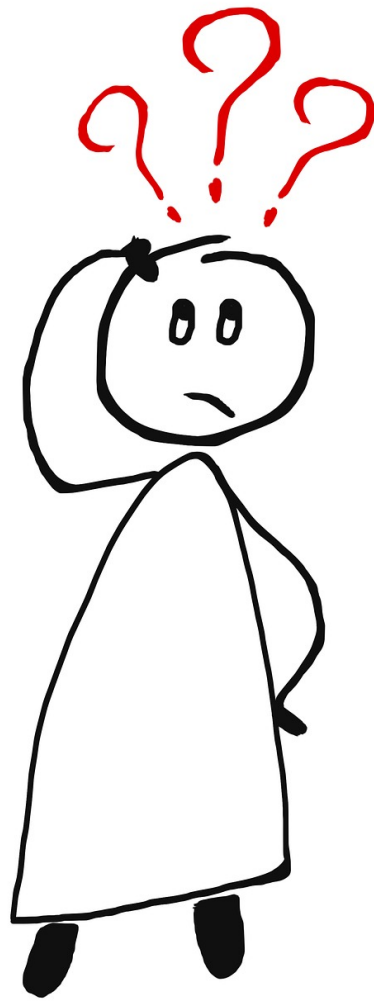

Guide - Handledning för stödjare

Guide -Handledning för stödjare

Den här guiden är främst avsedd att, utifrån ett pedagogiskt perspektiv, diskutera frågeställningar/dilemman som kommit fram i mötet mellan elev och lärare. Den är tänkt att utökas vartefter nya frågeställningar kommer fram.

I dessa möten/samtal kan man som lärare ibland känna vanmakt och belasta sig själv för det som upplevs som misslyckanden eller snarare tillkortakommanden.

Guiden utgår från att jag som lärare självklart gör det allra bästa jag kan utifrån den kunskap och erfarenhet jag tagit till mig genom åren. Det viktiga är inte att leta fel i det jag gjort utan snarare leta efter de undantag som leder mig mot att se var jag ändå nådde fram och hur det kom sig.

En viktig aspekt är också att locka till funderingar på min egen inställning till metoden och mina egna styrkor men också till min egen tro på eleven. Det kan ibland vara en god idé att dela upplevelsorna med kollegor och hjälpas åt att vara ärliga i tankar och känslor.

I Verktygslådan finns många hjälpsamma tankar och funderingar kring arbetet med SEd. Denna guide är tänkt att försöka ge ytterligare sätt att tänka och fundera tillsammans med andra.

Frågeställningarna kan vara desamma i flera faser av metoden. Jag har försökt nyansera tankar och funderingar på ett sätt som förhoppningsvis tydliggör förändring. Det kan innebära att just de funderingar jag lyfter i en fas kanske passar dig i en annan fas. Med andra ord ett systemteoretiskt sätt att tänka som grundar sig i att "man kan inte så noga veta".

Så, ägna en stund åt att titta i guiden för att se om någon ställd fundering passar ihop med din fundering.

Bedöma beredskap

Fundering:

"När jag som lärare upplever att jag inte får någon relation med eleven trots flera försök till möten..."

Jag funderar i banor av om eleven kommer till mötet eller ej? Är det en delad känsla att relation inte finns? Vad tänker du att en relation är och vad kan eleven tänka att en relation är?

Hur skulle vinsten för eleven kunna se ut genom att komma till mötet (eller att vara mer än fysiskt närvarande på mötet?).

Om du hoppar in i huvudet på eleven och tittar ut genom elevens ögon, vem ser du då?

När du själv befunnit dig i svårigheter och fått stöd av någon person, vilken person har du "sett" då? Vad har den personen förmedlat till dig? Vilka ord var hjälpsamma för dig? Hur tog du makt över din egen situation då?

När du pratar om eleven med en kollega, vad säger du då? Är det några ord du tänker på att du använder? Hur möter kollegan din berättelse? När du vid senare tillfälle tänker på vad kollegan sa, vilka ord var särskilt hjälpsamma? Hur tror du det kommer sig? Kan det finnas något du inte gör men som du brukar göra just i detta möte? Om du tänker på en elev du tidigare haft, vad skulle den eleven säga var det som underlättade relationsskapandet?

Fundering:

”När jag möter elever med funktionsnedsättning så vill jag ha kunskap kring symptom på olika diagnoser för att kunna stödja för att kunna stödja personen men jag har inte tillräcklig kunskap kring detta.”

Kan eleven beskriva vad hen kan behöva? Vad tänker du om elevens beskrivning?

Om du helt fritt, utan kunskap om elevens diagnoser, skulle stödja eleven i henns arbete, vad skulle du vilja göra då? Vad tror du att eleven skulle tänka om det stödet?

Kan du, efter din förmåga och erfarenhet, se några behov som du tycker att eleven har? Vad tror du att eleven skulle säga och du berättade för hen vad du ser och tänker?

Är det några speciella funktionsnedsättningar du främst tänker på? Har du någon gång tidigare mött någon person med den diagnosen? Om så är, hur tänkte du då? Kan du se några likheter i behov mellan elever?

Fundering:

"En elev är otacksam trots att den fått mycket stöd."

En svår situation där jag som lärare lätt kan belasta mig själv. Upplevelsen av otacksamhet kanske "smittar"?

Har eleven fått det stöd hen själv vill ha? Hur vet du det? Vet eleven själv vilket stöd hen har fått? Vilka styrkor kan du se att eleven har? Vilka av dina egna styrkor får du möjlighet att använda i detta sammanhang? Om du tänker på ordet otacksam, vad innebär det för dig? Vad innebär det för dina kollegor?

Övning tillsammans med kollegor: Alla skriver snabbt det första ord som dyker upp i medvetandet när de hör t.ex. otacksam. Alltså inte tänka efter mer än ungefär 10 sekunder inklusive skrivandet. Här får ni ett antal ord som kan vara till hjälp för att se andra saker än de ni tidigare sett, ett sätt att leta olikheter snarare än fel.

Fundering:

"Jag tycker att mallarna/matriserna är svåra att använda i ett möte med eleven."

Finns det mallar/matriser som inte vållar dig några problem att använda? Hur kommer det sig?

Vad tycker eleven om det arbete ni gör tillsammans? Ni gör ett jobb tillsammans med olika roller.

Tänker du att din roll är tydlig? Kan det vara möjligt att dela svårigheten med eleven? Det kan ibland skapa svårigheter att inte själv ha gett sig tid att fundera över egen roll. Ibland glömmer vi eller vet inte eller kanske till och med tror att vi vet vad en annan profession kan. Det kan ibland handla om att lita på en annan professions roll/kunskap och istället fokusera på vad som är min roll. Att tänka mer på vad jag kan än att fundera över vad jag tror att andra borde kunna kan ibland vara en god idé, speciellt i mötet med elever.

Fundering:

"Hur kan jag påverka motivation hos andra?"

Vad är nyfikenhet för dig? Vad motiveras du av? När har du lust med något? Vad gjorde att du faktiskt kom hit idag? Kan det finnas likheter mellan dig och mig?

Vad skulle du vilja påverka hos den du vill påverka? Gör gärna en detaljerad lista där du tydliggör för dig själv alla de saker du skulle önska att du kunde påverka hos eleven. Fundera över vad motivation kan bestå av om du var i elevens kläder. Om möjligt be eleven om hjälp med förståelsen av orden. Fundera tillsammans över vad vinsten skulle kunna vara för dig och för eleven. Ge dig själv tid att tänka.

Motivation är också ett sådant ord som skulle kunna passa in i **Övning tillsammans med kollegor.**

Fundering:

"Ska man aldrig ge råd?"

Som lärare möts man ibland av "Men säg hur jag ska göra!" Vilken bild kan eleven ha av vuxna hen tidigare mött? Hur kan det komma sig? Fundera över generaliseringar av frågor, om eleven tidigare gett upp om hen t.ex. ställt frågan "Vad heter huvudstaden i Norge?" och den vuxne i all välmening hämtat en kartbok.

Ett hjälpsamt svar kan ibland vara att säga att jag inte kan ge dig ett råd om hur du ska göra, men jag kan berätta hur det skulle bli för mig om jag skulle ge mig själv ett råd.

I detta sammanhang kan det vara viktigt att fundera över i vilken roll jag får frågan. Tillhör det min profession att svara på den?

En tanke att ha med sig kan vara att informera om att jag kommer att prata med en kollega om frågan jag fått/får, om jag finner det nödvändigt. Viktigt kan vara att informera eleven om detta innan hen ställer frågan. Detta med tanke på att inte lova något som inte går att hålla.

Fundering:

"Det finns faser i SEd jag inte kan arbeta med i min funktion."

Kanske en fråga att samtala kring med andra som jobbar med SEd.

Frågor att ställa sig kan vara av arten: Hur kommer det sig? Kan det bero på min inställning till SEd? Vad är det jag ser som hinder? Kan jag på något vis ta hjälp av eleven? Kan hindren överbryggas tillsammans med eleven? Vilka faser kan jag jobba med? Hur kommer det sig?

I samtalen med kollegor kan samtalet kretsa kring om andra stött på liknande svårigheter samt att tillsammans samtala kring hur svårigheterna skulle kunna överbryggas. I de samtalen är både "galna och möjliga" idéer till nytta. Målet med samtalet är inte att hitta svaret utan att vidga det egna sättet att tänka.

Fundering:

”Föräldrar är oengagerade kring elevens studier.”

Vilka tecken ser du på föräldrarnas oengagemang? Hur vill du att engagemanget ska se ut? Vad säger eleven om föräldrarnas engagemang? Vad skulle du önska att föräldrarna gjorde för att få dig att tänka att de är engagerade föräldrar?

När du mött föräldrar, som du bedömt som engagerade, hur har det visat sig? Vad är det jag ser hos oengagerade föräldrar som ändå skulle kunna vara ett tecken på att de ändå är engagerade i sitt barns skolgång?

Ibland kan det vara till hjälp att tänka att ”bara vårdnadshavaren ser till att eleven kommer till skolan så är det mitt jobb att, tillsammans med eleven, se till att vi lyckas.”

Fundering:

"Jag möter elever som har självmordstankar. Detta skapar osäkerhet hur jag ska bemöta eleven."

Vilket är mitt uppdrag i den position jag har i mötet med eleven? Viktigt att veta, inte tro sig veta, vilka andra yrken som finns tillgängliga för eleven. Detta kräver att det i arbetslaget kring eleven samtals om vad var och en kan erbjuda utifrån sin roll i sammanhanget. Hur kan jag förmedla att just den/de personer är någon jag litar på?

Vilka elever har jag svårast att möta? Vet jag vem som bäst möter dem? Vilka elever har jag lättast att möta? Hur kommer det sig?

Vad i elevens skolgång kan du ändå se som en framgångsfaktor? Vad tänker eleven om dessa framgångsfaktorer?

Fundering:

"Jag och eleven har skapat en planering och aktiviteter som ska genomföras, men när det väl är dags så genomförs dessa inte."

En fundering som skapar besvikelse hos både lärare och elev. Kan det vara en god idé att prata om den delade besvikelsen på ett sätt som gynnar och inte lastar eleven?

Frågor som: När du tänkte genomföra aktiviteten, vad var det som hindrade dig? Vilket stöd hade du behövt när du tänkte göra aktiviteten? När du haft överenskommelser som du lyckats hålla, vilka har det varit?

Det kan också vara bra att fundera över hur delaktig eleven varit i överenskommelsen? Vems förslag har det varit? Vill eleven verkligen förändra sin situation? Hur märker jag det? Vad tänker eleven om sina möjligheter?

Välja utbildning

Fundering:

”När jag som lärare upplever att jag inte får någon relation med eleven trots flera försök till möten.”

I välja-fasen kan det upplevas en större portion av allvar. Man kan fundera över hur det kom sig att jag som lärare upplevde att det fanns en relation i bedöma-fasen. Fanns det en relation då? Vad var det som övertygade mig om det?

Kan det vara så att jag som lärare vill mer och i en snabbare takt än eleven? Kanske kan skalfrågor av typen ”Hur gärna vill du gå just den utbildningen?” Skalan behöver inte vara graderad utan bara en linje med begränsningarna ”Absolut inte” till ”Min dröm i livet”. Här kan mallarna/matriserna i Verktygslådan vara till stor hjälp i samtalet med eleven kring att välja.

Ibland kan det vara hjälpsamt att tillsammans fundera över hur olika val har hanterats tidigare i skolan.

Fundering:

”När jag möter elever med funktionsnedsättning så vill jag ha kunskap kring symptom på olika diagnoser för att kunna stödja personen men jag har inte tillräcklig kunskap kring detta.”

Vilken bild har eleven av sig själv? När eleven beskriver sina förmågor, hur väl stämmer de överens med vad du ser?

Upplever du det svårt att vara ärlig i mötet med eleven? När du möter elever utan diagnos, hur lägger du då märke till dessa elevers behov? Om eleven med diagnos själv kan beskriva sina behov, hur gör du för att tillgodose dem? Tror jag på de behov eleven säger sig ha? Kan jag, i min roll som lärare, tillgodose dessa?

Om det inte fanns några begränsningar hur skulle jag göra då? Ibland kan det vara till hjälp att samtala med kollegor hur vi påverkas när det inte finns något exakt svar på de funderingar jag har. Den ende som kan hjälpa oss är eleven själv.

Fundering:

"En elev är otacksam trots att den fått mycket stöd."

I välja-fasen kan det tänkas att utmaningen för eleven är stor, att välja för livet.

Hjälpssamma frågor kan vara framtidsfrågor:

"När du är klar med den här utbildningen och fått ett jobb du trivs med, vad är det första du kommer att lägga märke till när det handlar om din egen livssituation?"

"När du tänker tillbaka på det här jobbet med att välja, hur tror du att du kommer att se på den processen om fem år? "

Andra hjälpssamma frågor skulle kunna vara av arten:

"Jag får för mig att du fått mycket stöd men jag vet inte om det stämmer."

"Kan du hjälpa mig med att berätta för mig om det stöd du tycker att du fått?"

Lyssna och anteckna blir lärarens lott samtidigt undvika ledande frågor.

Uppmaningar som "berätta mer" kan vara hjälpssamma.

Fundering:

"Jag tycker att mallarna/matriserna är svåra att använda i ett möte med eleven."

Vad tycker eleven om matriserna? Finns det speciella sammanhang där det ändå går bra att följa matriserna?

Vad skulle du behöva för att se matriserna som ett hjälpsamt verktyg? Kan det vara så att vissa frågor känns obekväma för dig? Kan det vara så att du har andra frågor du skulle vilja ställa?

Finns det andra matriser du tänker är lättare att använda? Hur är de utformade? Kan du uttrycka samma fråga på ett sätt som passar dig bättre? Passar den då eleven bättre?

Fundering:

”Det finns faser i SEd som jag inte kan arbeta med i min funktion.”

När frågan dyker upp här i välja-fasen är det bra att ha koll på vad andra professioner kan erbjuda. Det är nu extra viktigt att jag vet vad jag ska och kan erbjuda. Att återkoppla till egna erfarenheter, om eleven vill höra om dem, är oftast ett gångbart sätt för att bygga en relation/allians. Att vara en person som det går att lita på är viktigt att tänka på. Det vi säger och det vi gör måste hänga ihop.

Det kan vara viktigt att jag funderar över vad i min roll som gör det svårt att arbeta med SEd. Ett hjälpsamt sätt kan vara att fundera tillsammans med andra kring hur jag skulle kunna arbeta med detta i just min funktion.

Hänsyn till elevens ålder och kunskap om rättigheter enligt Barnkonventionen kan ibland vara till hjälp. Hur kan jag vara ett stöd i skolan så att eleven lyckas utifrån att eleven får det stöd eleven får? Behöver stödet förändras? Vad tänker eleven? Om du vore eleven, hur skulle du se på stödet du ger? Är du nöjd med det stöd du ger? Vad i stödet är du mest nöjd över? Skulle du vilja göra på annat vis? (Inte utifrån rätt eller fel utan mer utifrån ”det här skulle jag vilja testa”).

Fundera över vilken roll som är din, vad är det du kan erbjuda? Andra måste beskriva vad de kan erbjuda. Att veta vad du kan erbjuda ger dig en möjlighet att bli mer trovärdig vilket ger möjlighet att skapa en relation.

Fundering:

"Föräldrar är oengagerade kring elevens studier."

Hur bekräftar du i mötet med dessa föräldrar det som du ändå tolkar som en vilja att stötta skolan? Kan det vara så att de tidigare mött lärare där de känt sig mer som elever än föräldrar?

Vad gör de som du skulle kunna se som en god föräldraförmåga? Vad tror eleven skulle kunna öka föräldrarnas motivation? Tycker eleven att föräldrarna skulle engagera sig mer?

Vad anser föräldrarna att de skulle kunna göra i sin föräldraroll för att gynna elevens skolgång? Vad tänker du att eleven borde klara själv? Håller eleven med dig av egen vilja eller för att du pushar?

Går dessa frågor att samtala om med elev, föräldrar och lärare kanske med hjälp av en oberoende samtalsledare?

Skaffa utbildning

Fundering:

”När jag möter elever med funktionsnedsättning så vill jag ha kunskap kring symptom på olika diagnoser för att kunna stödja personen men jag har inte tillräcklig kunskap kring detta.”

Vill personen att jag som lärare ska veta om och ta hänsyn till just funktionsnedsättningen enligt diagnos? Vill personen bli bemött efter den person hen faktiskt är utan att berätta om sin diagnos? Hur tar jag reda på det utan att lägga min egen tolkning först?

Lyfter personen själv diagnoskriterierna som anledning till stöd? Är det du som vill veta mer?

Vill du lära av elevens upplevelser för att kunna bättre möta en annan elev med samma diagnos? Vilka tankar hamnar du i när du läser ”Jag vill bemöta andra som jag själv vill bli bemött” eller ”Jag vill bemöta andra som de vill bli bemötta”? (Dessa två uttryck kan vara bra att samtala med andra kollegor kring, kanske i grupphandledning.)

I samtalet kring diagnos mellan lärare och elev kan eleven behöva stöd i ställningstagandet runt frågeställningarna:

Om jag ska berätta?

Vad ska jag berätta?

Vem/vilka ska jag berätta för?

När ska jag berätta?

Hur ska jag berätta det?

Viktigt att tänka på är hur jag kan vara ett stöd för elevens beslut och inte tendera att syftet blir mer av stöd till mig som lärare och den attityd jag själv tror eller inte tror att jag som lärare har.

Fundering:

"En elev är otacksam trots att den fått mycket stöd."

Kan det vara så att elevens otacksamhet krockar med dina önskningar?

När eleven klagar kan det mer handla om, för dig, att försöka att tillsammans med eleven försöka lista ut vad det är som eleven önskar.

Hjälpsamma frågor kan vara av typen framtidsfrågor eller kanske rent av mirakelfrågan. Vad av det tänker eleven är möjligt att börja med för att komma ett steg närmare målet?

Behålla utbildning

Fundering:

"Hur ska jag förhålla mig när en elev eller dennes föräldrar är hotfull utifrån min bedömning men jag ska ändå stötta eleven utifrån dennes behov?"

En fråga med både bredd och djup. Kan hotet vara en lagöverträdelse? På vilket sätt är upplevelsen hotfull? Har du upplevt liknande känslor förr? Finns det någon person du kan ha med dig? Är din spontana känsla "Här vill jag inte vara"? I texten nedan utgår jag från att det inte är att betrakta som en lagöverträdelse men självklart är känslan sann för dig.

Alla möten är unika och vi behöver ibland stöd av varandra för att förstå. Känner jag mig hotad (rädd) kan det vara klokt att avbryta mötet och ge sig själv tid att tänka innan jag agerar. Kan det vara så att eleven hittat min ömmaste punkt? Känner jag mig kränkt? Kan det ligga någon form av "hämnd" när jag funderar över min roll som stödjare? Kan det vara så att förälderns hotfullhet kan bero på en känsla av vanmakt? Kan detsamma gälla för eleven?

På skolan är målet att lyckas tillsammans och inte i första hand att jag som lärare ska lyckas. Kan det finnas någon annan lärare som vill ta över? Vad önskar eleven? En fråga att samtala kring är vad mitt bidrag till att eleven lyckas är och vad bidrar andra med? Det kan vara gott att tillsammans med eleven, föräldrar och lärare kort summera "Vad är det vi gör tillsammans?" utifrån vad var och en, i sin roll, kan erbjuda?

Frågor av arten "När du säger XXXXX till mig känner jag mig hotad. Är det din mening att jag ska känna mig hotad?" kan, anpassade till situationen, vara hjälpsamma.

Fundering:

"Distansundervisning – fördelar och hinder- andra, som normalt inte behöver stöd, behöver stöd nu."

Vad kan detta hjälpa mig att förstå när det gäller elevers behov? Hur kommer det sig att det ser olika ut? Vilka strukturer är det som gynnar eleven? Kan det finnas något gemensamt för dem?

Hur ser önskemålet om hjälp ut? Kan det sociala samspelet vara en drivkraft? Kan det vara så att "makten" i klassen förändras? Upplever du någon skillnad mellan pojkar och flickor när det gäller att lyckas med distansstudier? Om det är så, hur kommer din undervisning att förändras när pandemin är över? Vilka förmågor tänker du en elev behöver tillgång till för att lyckas med distansstudier?

Vilka förmågor anser du att en elev behöver tillgång till i klassrummet?

Om vi tänker på den fysiska miljön: Vilka hinder kan finnas för en elev när det gäller att lyckas med distansstudier? Hur skulle dessa kunna övervinnas om du skulle få bestämma utan några begränsningar? Om du tänker på en specifik elev, vilken som helst, hur tror du att den elevens tankar skulle stämma överens med dina?

Är du förvånad över att någon elev lyckas bättre med distansundervisning? Vad tror du isf. är orsakerna? Vad svarar eleven själv att anledningen kan vara?

Om du samtalar med kollegor om distansundervisning eller klassrumsundervisning, fundera tillsammans vilka positiva lärdomar ni tillsammans kan samla in och hur dessa skulle kunna användas i framtiden.

Fundering:

”När en elev inte lär sig trots flera försök från min sida, så lägger jag det på mig själv, eleven eller organisationen.”

I detta sammanhang kan det vara en god idé att fundera över hur det kan komma sig att vi dras åt att leta efter någon som det är ”fel” på, en syndabock.

En fråga till eleven skulle kunna vara ”Vad är det jag gör när du lär dig bäst?” Andra ingångar skulle kunna vara att lyfta funderingen med kollegor kring hur de gör/bemöter händelsen när de ställs inför den.

En annan idé kan vara att fundera på om någon kollega som inte upplever samma svårighet, kanske beroende på ämne, ställer frågan ”Vad är det jag gör när du lär dig bäst?” till eleven.

Viktigt att tänka att det är tillsammans vi ska lyckas och att försöka fira tillsammans med eleven när både lärare och elev lyckats nå ett mål.

Ofta har eleven själv svaret på de frågor vi ställer oss men det svåra är att förstå vilka behov eleven har. Ibland är det bättre att ställa en ”dum” fråga och be om ursäkt för den, än att inte ställa den alls. Så länge alla är överens om att det övergripande målet är att klara skolan, kan ingen fråga som ärligt syftar åt det hållet vara onödig att ställa.

Fundering:

"Hur ska jag hinna jobba med SEd gentemot alla elever?"

Kanske en fråga som mer hör hemma i början av SEd. Kan ju också tänkas att det, efter en tids arbete med metoden, blir tydligt för mig vilka behov eleverna har. Då är det lätt hänt att viljan att vara alla till stöd går över i vanmakt.

En viktig fundering kan då vara att försöka fundera över vilka som verkligen behöver ett stort coachande stöd och vilka som mer behöver förstå sina egna behov och förmågor. Det kan vara gynnsamt att, som lärare, mer glädjas åt de elever jag hinner med på ett sätt som gör mig nöjd än de jag vill förstå bättre.

Det betyder inte att arbetet med de jag vill förstå bättre ska upphöra men viktigt att ändå förmedla känslan av att "det går" till alla.

Kanske kan det vara ett sätt att hantera sin arbetssituation att, väldigt kort, skriva ner någon del/detalj som eleven lyckats med och därefter skriva min insats. Exempel: Lisa lyckades knyta sin sko själv. Det gjorde hon för att jag stod bredvid och precis i rätt läge petade till Lisas skosnöre så att det blev en rosett. Att arbeta med SEd:s tankesätt som grund ökar elevens delaktighet och kan förstås ibland utmana din tilltro både till eleverna och dig själv.

Fundering:

”Hur ska jag göra när det inte finns tid avsatt i verksamheten att jobba med eleven utifrån SEd?”

Här kan det vara på sin plats att fundera kring vad skolan tänkt sig att göra.

- Är det ett fåtal lärare som ser nyttan av SEd?
- Finns det en vilja att använda just SEd som modell?
- Har rektor tagit beslut om att följa SEd?
- Vad skulle, i förlängningen, göra ditt jobb mer tillfredsställande om du följer tankegångarna i SEd?
- Kan SEd påverka din möjlighet att bättre följa Barnkonventionens intentioner? (Kanske en fråga att samtala med kollegor kring.)
- Kan just tankegångarna i SEd ändå vara dig till gagn i ditt dagliga arbete?
- Vad är din drivkraft?

Om det upplevs som stressande att anse sig inte ha tid kan det vara bra att fundera kring om det är ett bra val att jobba med SEd.

Fundering:

”Jag har elever i min klass som har behov av extra anpassningar och särskild stöd men organisationen har inte ekonomi för att erbjuda alla det.”

Hur många av eleverna har själva uttalat att de har svårigheter i sina studier?

Är det du, eleven eller någon annan som anser att eleven behöver stöd? Hur tänker du om SEd, extra anpassning, särskilt stöd, skolans uppdrag eller något annat?

Hur många av eleverna i din klass anser du klarar skolan utan några åtgärder?
Hur sorterar ni på skolan vem av eleverna som behöver stöd eller inte får det?
Hur tänker eleverna om det stöd som erbjuds dem?

Är det möjligt att ta hjälp av eleverna i bedömningen av stödbehov? Kan det vara så att både elever och lärare fastnar i att någon annan borde lösa problemet? Vad kan tänkas att ni tillsammans skulle kunna hantera?